

ی ن و ه خ و ق و ق ه ب ه ح ی ن ی ن ی ب : ن ا ک ه ی ی ن ی ب ش ی پ ه ت ش خ ی ن ی ر ب ر ه د ر ه ل ی م

Ulai River-ne vaataṭiṭa giin nilluñ maaju munta Habakkuk-nii lebori puṇe paniniṇ daa gassu-ko oori.

“1842ನೇ ವರ್ಷದಲೇಯೇ, ಈ ಪರವಾದನೆಯಲೇ ‘ದರಶನವನನು ಬರೆಯು, ಅದನನು ಫಲಕಗಳ ಮೇಲೆ ಸಪಷಟವಾಗಿ ಮಾಡು, ಓದುವವನು ಓಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತೆ’ ಎಂದು ನೇಡಲಪಟ್ಟ ನೆರದೇಶನವು, ದಾನೆಯೇಲನೂ ಪರಕಟಣೆಯೂ ಹೊಂದಿರುವ ದರಶನಗಳನನು ವೆವರೆಸಲು ಒಂದು ಪರವಾದನಾತಮಕ ಚಾರಟ್ಟನನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವಂತೆ ಚಾರಲಸ ಫೆಚ ಅವರಿಗೆ ಸೂಚಿಸಿತು. ಈ ಚಾರಟ್ಟನ ಪರಕಟಣೆಯನನು ಹಬಕಕೂಕನೆಗೆ ನೇಡಲಪಟ್ಟ ಆಜ್ಞೆಯ ನೆರವೇರಿಕೆಯಾಗಿಯೇ ಪರಿಗಣಿಸಲಾಯಿತು. ಆದರೆ, ಅದೇ ಪರವಾದನೆಯಲೇ ದರಶನದ ನೆರವೇರಿಕೆಯಲೇ ಒಂದು ತೋರುವ ವೆಳಂಬ—ಅಂದರೆ ತಡವಾಗುವ ಕಾಲ—ಪರಸತುತವಾಗಿದೆಯೆಂಬುದನನು ಆಗ ಯಾರೂ ಗಮನಿಸಲಿಲ್ಲ. ನೆರಾಶೆಯ ನಂತರ, ಈ ವಚನವು ಅತಯಂತ ಮಹತವಪೂರಣವಾಗಿ ತೋರಿತು: ‘ದರಶನವು ಇನನೂ ನೆಗದಿತ ಸಮಯಕಕಾಗಿಯೇ ಇದೆ; ಆದರೆ ಅಂತಯದಲೇ ಅದು ಮೂತಾಡುವುದು, ಸುಳಿಳು ಹೇಳಿದು; ಅದು ತಡವಾದರೂ, ಅದಕಕಾಗಿ ಕಾಯು; ಯಾಕಂದರೆ ಅದು ನೆಶಚಯವಾಗಿ ಬರುವುದು, ತಡವಾಗದು.... ನೇತಿವಂತನು ತನನ ನಂಬಿಕೆಯಿಂದ ಜೀವಿಸುವನು.’ The Great Controversy, 391, 392.”

Lakini ikiwa hatakusikia, basi chukua pamoja nawe mmoja au wawili zaidi, ili katika kinywa cha mashahidi wawili au watatu kila neno lithibitishwe. Mathayo 8:16.

Habakuki meza mbili (chatu za waanzilishi za 1843 na 1850) zinapowekwa juu ya nyingine, zinathibitisha kweli zile zilizokuwa “vito” vya ndoto ya Miller. Kosa la 1843, lililowakilishwa juu ya meza ya kwanza, linapowekwa juu ya meza ya pili, linaithibitisha “wakati wa kukawia” wa maono. Miller (mlinzi wa mfano wa historia hiyo) aliuliza ni nini alichopaswa kusema wakati wa mabishano ya historia yake.

Ndzi ta yima eswivonelweni swa mina, ndzi tiseta ehenhla ka xihondzo, naswona ndzi ta rindza leswaku ndzi vona leswi a nga ta swi vula eka mina, ni leswi ndzi nga ta swi hlamula loko ndzi tshinyiwa. Habakuki 2:1.

Omukama yalagira Miller okuwandiika okwolesebwa, era mu kirooto kye n’ateeka esanduuko eyalimu okwolesebwa ku mmeeza wakati mu kisenge kye.

Atëherë Zoti m’u përgjigj dhe tha: Shkruaje vegimin dhe bëje të qartë mbi pllaka, që ai që e lexon të mund të vrapojë. Habakuku 2:2.

Ameza hizo basi zinatambua wakati wa kukawia na kuvunjika moyo kwa kwanza.

Ityerero ni iy’igihe cyagenwe, ariko ku mperuka kizavuga, kandi ntikizabeshya; naho cyatinda, ugitegereze, kuko rwose kizaza, ntikizatinda. Habakuki 2:3.

نوارد نایشین، نومکهدرد یرای نازین ووبدایز یمهنب رسهل مک یدهیل وپ وود وهی هتاو مک

देख, उसका मन जो फूल उठा है, उसमें सीधाई नहीं है; परन्तु धर्मी जन अपनी आस्था से जीवति रहेगा।
हबक्कूक 2:4॥

Mibiri ya vasambeli yikamonikisibwa ku nzila ya muteto wa kumeka wa Daniele kapu ya ikumi na ibili.

Եւ սասց. «Գնա՛ք քն ճանապարհով, Դանիէլ, որովհետեւ այս խօսքերը փակուած եւ կնքուած են մինչեւ վախճանի ժամանակը: Շատեր պիտի մաքրուեն, պիտի սպիտականան եւ պիտի փորձուեն, բայց ամբարիշտները պիտի ամբարշտանան, եւ ամբարիշտներից ոչ ոք պիտի չհասկանայ, մինչդեռ իմաստունները պիտի հասկանան»: Դանիէլ 12:9, 10.

Daniel wa “ba-maanlu” ni ba-virgini ba-maani ba Mataayo abili na bataano, beera baahesibwe olw’okukkiriza; era ababi ni bo ba-virgini abatasobola, abaagulumizibwa n’amalala. Ku nkomerero y’ekirooto kya Miller, amayinja ag’omuwendo gakiikirira amafuta mu lugero olw’abavirigini ekkumi, era ago ge gwali obubaka.

“Vape matsəl ya ɣwən nkə móó kù ghəl tsəɣ mbvùm mà á tsíé yì. Nyáŋá, sə bó yə kám mäsímà mäsàà mà á nə wùr nin nsíyì yì, ñdzùm nin bə nə tsəɣ bə bəʔkə ghəl ndzìn. Là ákàl tsəɣ, ‘Níŋən, Nyòŋ mbənə á wù; lòòm nó mù kùm bənə,’ bə bó kám mäsímà mäsàà mäsii, bə bó kùm ndzià mà Kristò nin mìnəɣ mià bə, bó nə tàà, á məɣ bə mbàrì mäsàŋ, ní bə kà bó lətsə kùm Ntàà bə. Bə kà bó nə, nin bə mbènə, ɣgəm ya kù kám mäsímà mäsii mà, àyɔŋ á bə tsəsəɣ.” Review and Herald, July 20, 1897.

Ku masiku ya ku nsuka, mabwe ya ntalu ya Miller yakwelela kutanuka myanda kumi, kabidi muenu kumi ni cimanyikilo ca kulengeshiwa, nga fintu no mulubu. Mu masiku ya ku nsuka, ayo yasobelwa mu mpela ya ciloto ca Miller, ulubu wa cine usobelwa pa mpapulo sha Habakkuk uleta imbila ya kulengeshiwa, iyo mu cilangililo ca ba namwali ikumi e imbila ya kulengeshiwa ya Mukuwa wa Pakatikati ka Bushiku. Iyo njira ya kulengeshiwa ni kubwekeshapo kwa njira ya kulengeshiwa iya mu mpito ya ba Millerite, pantu icilangililo ca ba namwali ikumi cibwekeshwa no kukonkanya kwa kalata ne kalata mu masiku ya ku nsuka.

“Ez gelek caran tē amade kirin bo mesela deh keçikan, pênc ji wan aqil bûn û pênc jî bêaqil. Ev mesel hatiye û dê bi temamî, heta her tîpê xwe, were pêkanîn, çimkî ji bo vê demê sepandinek taybet heye; û wek peyama ferîşteya sêyemîn, hatiye pêkanîn û dê heta dawîya demê rastiya heyî bidome.” Review and Herald, August 19, 1890.

Miller’in rüyasının sonunda gecikme vaktiyle ilgili tecrübe harfi harfine yeniden tekerrür edecek ve o zaman onun mücevherleri güneşten on kat daha parlak ışıldayacaktı; böylece bu mücevherlerin on bakirenin meselindeki son imtihanı temsil ettiği belirlenmiş olur. On, bir imtihanın sembolüdür; ve on günün sonunda Daniel ile üç değerli kişi, Babil’in yiyeceğini yiyenlerden görünüşte daha güzel ve daha besili idiler. Habakkuk’ta imanla değil, küstahça güvenle yaşayan mağrurlar, Babil’in karakterini geliştirdiler. Millerci tarihte onlar Babil’in kızları oldular ve Habakkuk’ta onların karakterini tanımlamak için papalık kullanılmaktadır.

Lola, moyo wakwe we wakwisamyeka kuzya wutambulukide mu nguwe to; lelo mululami ukekala ku lusyomo lwakwe. Ee, kabili, nkaambo ulalufya kuli waini, muntu wa matete, taikala ku ng’anda; ulakomekesya mwoyo wakwe nga ni ku mbo, kabili uli nga mfwa, so tali kwinguta; lelo ulawunganizya kuli nguwe amasi oonse, no kuzikomanizya kuli nguwe bantu boonse. Sena abo boonse tabakamutoleli cikozyanyo aci, aciila ca kumuseka, no kwamba kuti, Maye kuli oyo uyongezya cintu cataacisi! kuzikila lili? kabili kuli oyo uizizya mwini aciibumbwa cipati! Sena tabakanyamuki mangu abo bakakuluma, no kuponena abo bakakukatazya, awebo ukaba cintu ca kupambula kuli mbabo? Nkaambo walapambula amasi manji, masyantila oonse a bantu akakupambula; nkaambo ka bulowa bwa bantu, na nkaambo ka bukali bwa nyika, bwa munzi, na bwa boonse abakikala muli ngwo. Habakkuk 2:4-8.

تسورد رمتسر مپ دل كئىنىچ ،جنئپ و تسىب یتهم یناکمرکاب رهم مووتاه ىهکموندرکیقات ایر
اهموره مک شهىهزئ وهئ ،موادئپهر مپ نای(یتهىاپاپ) رووکاب ىاشاپ یتهىاسمک و ىوخ مک تاکهد
«درک نآلات ىهومت من کهل مگ».

וּנְיָא וִירְזָכָא ;אַחַמְזִרְבוּ אֶתְשִׁקְבִּי-וְנִחָאִי .אַעֲרָא יִתְקַרִּימ רְרוּעֵתִי אִיגֶס סַעוּ ,וְנִפְצָד אַעֲרָאִי יִתָּא אָמַע אָה ,יִי רַמָּא נִדְבָב
וִיפְרָתָא :הַעֲמֹשׁ אֲנַעֲמֹשׁ .וְיִצְחָב ,דְּגִלְעָ בְּרַקֵּל וִירְבֵּגְד וִיכִירְע ,וִיבִכֵּר אֶתְנֹסוּס לַעֲוֹ ;יִמָּה אָמִיכ וְוִהֶלֶק ;וִימַחֵר וְוִהֵב תִּלְוֹ
אָבְבָד לַעֲבֵד אָבְרָח יָרָא ;אַחַרְאָב וּקְלֶהֶת אֱלֹו ,אֱלִקְחֵל וּקְפִיֵּת אֵל .אַדְלִיד אֶתְתַּאֲכ וִיבִיכֹו ,הִקַּע אֲנַתְבָּתָא ;אַגְלִיד אֲנִידִי
בַּט אֲרִירָמ אֲדַפְסִמ ,הָאֲדִיחִי אָרֵב לַעֲכ אֱלָבָא ,הָל יִדִּבַּע ;אַמְטַקֵּב יִשְׁלַפְתָּאֹו ,אַקֻּשֵׁב יִגְדִּזָא ,יִמַּע תֵּב .בִּיבְסִמ אֶתְלִיחֲדוּ
6:22–26 הָיִמְרִי .אַזִּזֵּב אֲנִלְע יִתִּי מֵאֶתְרֵב יָרָא

Liklase mbili za Habakuki ni wale wanaohesabiwa haki kwa imani, na wale waliokula na kunywa mafundisho ya Babeli. Wale walio katika siku za mwisho za ndoto ya Miller ambao wamewakilishwa kama mabikira, ama huukuza tabia ya Kristo, na hivyo kuipokea muhuri wa

Mungu, au huukuza tabia ya upapa na kuipokea chapa ya mnyama.

“Ubushishu bwageze kugira ngo umucyo nyakuri urabagirane hagati y’umwijima w’ukwangirika kw’imico. Ubutumwa bw’umumarayika wa gatatu bwamaze koherezwa ku isi, buburira abantu kutakira ikimenyetso cy’inyamaswa cyangwa icy’igishushanyo cyayo mu ruhanga rwabo cyangwa mu biganza byabo. Kwakira iki kimenyetso bisobanura gufata umwanzuro nk’uwo inyamaswa yafashe, no gushyigikira ibitekerezo bimwe na byo, mu kurwanya byeruye Ijambo ry’Imana. Ku byerekeye abakira bose iki kimenyetso, Imana iravuga iti: ‘Na we azanywa ku nzoga z’uburakari bw’Imana, zisutswa zitavanzwemo mu gikombe cy’uburakari bwayo; kandi azababazwa n’umuriro n’amazuku mu maso y’abamarayika bera no mu maso y’Umwana w’Intama.’” Review and Herald, July 13, 1897.

Baamalemi abo banywa iwayini Iya Babulooni, ku nkomerero balinywa iwayini ery’obusungu bwa Katonda. Mu Isaaya, abatamiivu ba Efulayimu balaga obutamiivu bwabwe obw’obuzibe nga bakyuusa ebintu ne babifuula eby’omutwe wansi; era ekikolwa ekyo kigwanira okutwalibwa nga “ebbumba ly’omubumbi.”

“the daily”를 그리스도의 상징으로 동일시하는 것은 “the daily”의 진리를 완전히 뒤집어엮는 것이니, 이는 “the daily”가 사탄적 상징이기 때문이다. “the daily”를 이교주의로 본 밀러의 동일시는 하박국의 판들 위에 직접적으로 표상되어 있다. 하나님의 성전에 앉아 있는 “죄의 사람”이 드러나기 위하여 제거된 것이 이교주의였음을 그로 하여금 이해하게 해 준 데살로니가후서의 그 구절에 대한 밀러의 발견은, 데살로니가후서 제2장에 위치한 핵심적 진리이다.

“Min xwendina xwe dewam kir, û min tu rewşek din nedît ku ew [rojane] tê de hate dîtin, pêvekî tenê di Daniel de bû. Piştê ez [bi alîkariya konkordansê] ew peyvên ku bi wê re girêdayî bûn standim, ‘rakirin,’ ew ê rojane rake; ‘jî dema ku rojane were rakirin,’ û hwd. Min xwendina xwe dewam kir, û min difikirî ku ez ê li ser wê nivîsê tu ronahiyek nebînim; di dawiyê de ez gihîştîm 2 Thessalonians 2:7, 8. ‘Jî ber ku sirra bêqanûnî jixwe di kar de ye; tenê yê ku niha asteng dike, dê asteng bike, heta ku ew jî rê were rakirin, û hingê ew xerab dê were eşkere kirin,’ û hwd. Û gava ku ez gihîştîm wê nivîsê, ax, çiqas rastî bi zelalî û bi şanazî xuya bû! Ew li wir e! Ew rojane ye! Baş e, niha, Paulus bi ‘yê ku niha asteng dike,’ angî rê digire, çî dibêje? Bi ‘mirovê gunehê,’ û ‘xerab,’ Papetî tê mebest kirin. Baş e, wêga, ew çî ye ku Papetiyê asteng dike ku were eşkere kirin? Çima, ew Paganîzm e; baş e, hingê, ‘rojane’ divê wateya Paganîzmê bide.’—William Miller, Second Advent Manual, rûpel 66.” Advent Review and Sabbath Herald, 6ê Çileyê 1853.

Tesalonikewos me “daimi” ku nkyerease a Miller hui no, ne fã no mu nokware titiriw no. Bere a Paulo da wɔn a wɔnnɔ nokware no adi, na enti wɔbɛgye nnaadaa dennen no, ɛda adi pefee sɛ ɔrekyere nokware ho tan wɔ ne nyinaa mu, nanso nokware a wɔde tɛɛ kyere wɔ fã no mu ne se “daimi” no gyina ho ma Roma abosonsomfo.

Uumurwa gw’umubiri ni ijisho; nuko rero, ijisho ryawe niriba rizima, umubiri wawe wose uzuzura umucyo. Ariko niba ijisho ryawe ari ribi, umubiri wawe wose uzuzura umwijima. Nuko rero, niba umucyo uri muri wowe ari umwijima, uwo mwijima ni mwinshi ute! Nta muntu ushobora gukorera ba shebuja babiri; kuko azanga umwe, akunde undi; cyangwa se

azagundira kuri umwe, asuzugure undi. Ntimushobora gukorera Imana na mamona. Matayo 6:22–24.

Kuli na upendo wa kweli peke yake, au chuki dhidi ya kweli. Hakuna nafasi ya katikati. Upotovu mkuu unaowajia wanawali wapumbavu wa Mathayo ishirini na tano unategemea kuukataa kwao nuru ya vito vya Miller vinavyowakilisha jaribio la mwisho. Jaribio la mwisho la Israeli wa kale lilikuwa jaribio lao la kumi, na vito vya Miller hung’aa mara kumi zaidi katika siku za mwisho. Alama ya kukataliwa kwa vito vya Miller ni “the daily,” ambayo walevi wa Efraimu waliigeuza juu chini katika kizazi cha tatu cha Uadventista. “The daily” ni alama ya kishetani ya upagani. Walevi walileta kito bandia, ambacho walikileta kutoka kwa Uprotestanti ulioasi na ambacho hutambulisha “the daily” kuwa alama ya Kristo.

و ارک مدر مورپ ادیئت ی هی ووژئیم وهب ووب رادروونس یؤخ ین اکهره موگ هل رهلیم ینتشی هگئیت، مو ارکی ینبشئپ یوادوور ینرتکی زن حیسم یم موود ینتاه مک ووب اینلد موهب. مو هی ارکزرب ین ایومز ییاتؤک و مر اوچ ینیشن اش کمو یناوتهد امنهت 1798 یلاس هل یت هی اپاپ یندن شوک ینرب مکنوچ، ووب رادروونس اد «هن ژور» وب یؤخ ینتشی هگئیت هل اهموره رهلیم. بتئرب ناشین وود لایناد، ارک یی امنئیر موندنئوخ هل تهبیات یکئزاوئش وهرمب یحو یگئیر مب مک هی موهئ وهئ یی لاحت هی اش. موته موودنئوخ یم ان ژور کئیدن ه و Concordance ی Cruden، یؤخ یزوریپ یبتتک یتو ادیئت مک. مو هی یکشئیم وان مووبتاه ره امنهت، موته ینئوخ بزاوئش وهب ی موهئ وب وهئ یرایرب.

“Deist a nfa bodu du mmienno no mu no, mekenkan abakosem nyinaa a metumi hunuui; nanso afei na mepɛɛ Bible no, efise na ɛkyerekɛyɛ fa Yesu ho! Nanso na Bible no mu nneɛma bebreɛ da so yɛ sum ma me. Afe 1818 anaa 19 mu no, bere a na merəkasa ne adamfo bi a mekɔsraa no, na ɔno nso nim me na [ɔtee] me kasa bere a na meɛɛ deist no, obisabisaa me, wɔ ɔkwan bi so a na n’ase kyere pii, se, ‘Wudwene saa asem yi ne akɛyiri no ho den?’ na ɔrekyere tete nkyerewee no a mesɔre tiaa no bere a na meɛɛ deist no. Metee nea ɔreɛ akɛyere, na mibuae se—Se wobema me bere a, meka akɛyere wo nea ɛkyere. ‘Bere tenten ahe na wohwehwe?’ Minnim, nanso meka akɛyere wo, na mibuae saa, efise na mintumi nnye nni se Onyankopɔn de adiyisem ama a wontumi nte ase. Eno akɛyi no, misii gyinae se mesua me Bible no, na migye di se metumi ahu nea Honhom Kronkron no kyere. Nanso bere a meɛɛ saa gyinae no ara pɛ, adwene yi baa me so—‘Se wohu nkyekyem bi a wontumi nte ase a, den na wobeye?’ Afei ɔkwan yi a wɔfa so sua Bible no baa m’adwene mu:—Mede saa nkyekyem no mu nsemfua no befa, na madi wɔn akɛyi wɔ Bible no mu nyinaa, na saa kwan no so mahu wɔn ase. Na mewɔ Cruden’s Concordance, a misusuw se eno ne nea eye sen biara wɔ wiase; enti mede eno ne me Bible no, na mekɔtenaa m’adwumapon so, na mankenkan biribiara bio, gye nsemma nhoma kakraa bi, efise na masi m’adwene pi se mehu nea me Bible no kyere. Apollos Hale, The Second Advent Manual, 65.”

یندرکارکشائی مب اهموره وکل هب، نوارسان هن وهئ ی موندنئوخ یزاوئش مب امنهت رهلیم ین اکلهی چنیی نوارنئسان موادوخ نهی الهل و خومتسار.

“Nkulunkulu wathumela ingelosi yaKhe ukuba ithinte inhliziyoyomlimi owayengakholwanga iBhayibheli, ukuze imholele ekuphenyeni iziprofetho. Izingelosi zikaNkulunkulu zazimvakashela ngokuphindaphindiwe lowo okhethiweyo, ukuze ziqondise ingqondo yakhe futhi zivulele ukuqonda kwakhe iziprofetho ezazihlale zimnyama kubantu bakaNkulunkulu.

Isiqalo sochungechunge lweqiniso sanikezwa yena, futhi waholelwa ukuba afune isixhumanisi emva kwesinye, kwaze kwaba yilapho ebheka iZwi likaNkulunkulu ngokumangala nangokulithanda okukhulu. Wabona khona uchungechunge oluphelele lweqiniso. Lelo Zwi ayelithathe njengelingaphefumulelwe manje lavuleka phambi kombono wakhe ngobuhle balo nangenkazimulo yalo. Wabona ukuthi enye ingxenye yoMbhalo ichaza enye, futhi lapho enye indima yayivaliwe ekuqondeni kwakhe, wathola kwenye ingxenye yeZwi lokho okwayichaza. Walibheka iZwi elingcwele likaNkulunkulu ngenjabulo nangokuhlonipha okujulileyo kanye nokwesaba okungcwele.” Early Writings, 230.

Mwebakazi White bwe agamba nti “Katonda yatuma malayika We” eri Miller, kiba kitegeeza nti Gabulyeri ye malayika eyatumibwa eri Miller, kubanga “malayika We” kigambo ekiteekebwa ku Gabulyeri.

“மலாக்கின் வார்த்தைகள், ‘நான் தவேனடயை சந்நிதியில் நிற்கிற கபிரியலே,’ என்று, அவன் பரலோக அரங்குகளில் மிகுந்த கௌரவமிக்க நிலையை வகிக்கிறான் என்பதை வளளிப்படுத்துகின்றன. தானியலேட்டத்தில் ஒரு சயெ்தியுடன் வந்தபோத, அவன், ‘இந்த காரியங்களில் என்னோடே நிலைத்த நிற்பவர் உங்கள் அதிபதியான மிகாவலே [கிறிஸ்து] அல்லாமல் ஒருவரம் இல்லலை’ என்றான்.” தானியலே 10:21. “கபிரியலேபைப் பற்றி இரட்சகர் வளளிப்படுத்தின விசேஷத்தில், ‘தம்மடயை தூதனதைக் அனப்பி அததைத் தம்மடயை ஊழியக்காரனாகிய யோவானுக்கு அறிவித்தார்’ என்று குறுகிறார்.” வளளிப்படுத்தின விசேஷம் 1:1. *The Desire of Ages*, 99.

Gabriel na malaika wengine waliiongoza “nia ya” Miller na “kuifungua” “kwa ufahamu wake unabii ambao siku zote ulikuwa giza kwa watu wa Mungu.” Ujumbe wake haukuendelezwa tu kwa njia ya mbinu yake ya kujifunza, bali pia kwa ufunuo wa Kimungu. Mbinu yenyewe aliyoitumia kulijifunza Biblia ilimjia akilini mwake. Mungu anapoleta kweli katika nia yetu, huo ni ufunuo wa Kimungu, kinyume na kufikia kweli kwa mchakato wa kuigawa Biblia kwa usahihi. Miller alifanya yote mawili, lakini ufunuo wa Kimungu ulikuwa sehemu ya jinsi Miller alivyokuja kuelewa fundisho la “the daily.”

Miller ning o’zi faqat Muqaddas Kitob va bibliyadagi tillarga oid har qanday ma’lumotdan mahrum bo’lgan konkordansiyaga ega bo’lgani sababli, Doniyor kitobining sakkizinchini bobi to’qqizinchini oyatdan o’n ikkinchi oyatgacha bo’lgan qismidagi jinsning almashinishini payqagan bo’lmas edi. U ikkalasi ham “olib tashlamoq” deb tarjima qilingan “sur” bilan “rum” o’rtasidagi farqni ko’rmagan bo’lur edi. Shuningdek, ikkalasi ham “muqaddas joy” deb tarjima qilingan “miqdash” bilan “qodesh” o’rtasidagi farqni ham ko’rmagan bo’lur edi.

Kang hanga monene ko “tamid” yina kele na Biblia mbala nkama mosi na zole na yiya ve. Kieleka yina yandi zolaka mona ve (yina mpi kele kieleka yina yandi monaka), kele nde na kati ya mbala nkama mosi na zole na yiya yina ndinga ya Kiebreo “tamid” me sadilama na Biblia, kaka na buku ya Daniele nde ndinga ya Kiebreo “tamid” me sadilama bonso zina. “Tamid” kele ndinga ya Kiebreo yina zola tuba “ya ntangu yonso,” mpe na buku ya Daniele me balulama nde “ya konso

kilumbu.”

Ngambo ya Daniel ndimo mwi buku mopiwilo izwi eli lyatela ngwimika nge zina, ne miku makumi citika na pfumbwa limo gyonse gimbi lyatela ngwimika nge cakulondolola. Eico, pa mulu wa bafwatululi ba Baibolo ya King James balya bakumanina na Daniel ukulolesha izwi eli miku isano nge zina, ilyo abalembi bonse bambi ba mu Baibolo balya balelolesha miku makumi citika na pfumbwa limo nge cakulondolola, baikakatikwe ku bukalamba bwa bucinshi bwa fipapwa “ukulungika” imiloleshe yakwe ya kwa Daniel ya izwi eli nge zina. Pakuti “balungike” Daniel, baongezemo izwi ilyakuti “sacrifice” ku izwi eli, kabili muli iyo nshila bapilibwile izwi lya zina ukulya ku cakulondolola. Elyo kabili, pakuti balungike abafwatululi, Ellen White afundilwe ukulemba ukuti, “namwene pa mulandu wa ‘Daily,’ ukuti izwi ilyakuti ‘sacrifice’ lyapongolwelwepo ku mano ya muntu, kabili talyaba mu malembe; kabili ukuti Shikulu apeelee umuloleshi uwaololoke wa ico kuli abo abaebele ilililo lya nshita ya bupingushi.”

Miller, uundëmb ántúbàmbèl ànjéén, wááshá kàtààshij yà “the daily,” eyi wááshá kùmwmvwikila mù 2 Thessalonians. Kàdi kabìdì, uundëmb ántúbàmbèl ànjéén, pààvwàye ùsèka kùmvwija díyi kampànda, wàákèngelà kucitààngila mu mwaba wònsò wùvwàdi díyi adi disanganyibwa, ne díyi adi disanganyibwa mishindù mikwàbò makùmi citèèmà ne citèèmà mu Bible. Kàdi bujaadiki bwèndè bwa “the daily” mbwà ne, kî mmubwene kwònsò eku to, pàùvwàye ùmba ne: “Nàkatàngila kumpàla, ne ncìvwa mwà kusangana cìngà cìkèènà-kèsè cyà disanganyibo dyàci [the daily] to, ànu mu Daniel.” Miller wakòndopiibwa ku byà mushinga mukolè kàyì ànu ku njila wèndè wa dilonga nkààyèndè to, kàdi kabìdì ku dibuulula dyà kùdì Nzambi dyàkamupèèbwà ku mudimu wà baanjèlo.

Nakekyo habanga bw’atahuurira “ekya buliijo,” kwabaire kuhikire, kwonka kukaba kugarukireho. Akaba atasobora kumanya ngu, omu mirundi etaano “ekya buliijo” ei kyolekyerwe omu kitabo kya Danieli, ogwo gumwe aha mirundi eshatu ei “ekya buliijo” “kigyibwaho,” gwabaire gumanyisa ekindi kintu ekitahikire nk’eki abandi babiri baamanyisa. Omurundi gumwe “ekya buliijo” kikakozesibwa hamwe n’ekigambo ky’Oruheburayo ‘rum,’ kandi emindi mirundi ebiri kikakozesibwa hamwe n’ekigambo ky’Oruheburayo ‘sur.’ Ebigambo byombi bihindurwa ngu kugyaho, kwonka ‘rum’ omu Danieli eshuura munaana, orubaju rwa ikumi na rumwe, nikimanyisa kusitula ahaiguru n’okugulumiza, kandi omu shuura ikumi na emwe, orubaju rwa makumi ashatu na rumwe, n’omu shuura ikumi na ibiri, orubaju rwa ikumi na rumwe, ekigambo ‘sur’ nikimanyisa kugyaho.

Babeliandin jin ajankun ak mertu’an dietam wa’an theologian agu, tse’tsayan ti basa agtak o kesta maika atak, nuwamek a’dadú’a removalmian tuden, as ti mawat nuwa palabran wa’an imat a’dadú’a maawatan ti same meaningan. Diyan argumentan ti “the daily” menan tiga timas, “taken away” agtak tu “remove” a’dadú’a, as nuna agin, Danielan careless in his choice of words a’dadú’a diyan identifiyan. Openly tu diyan sayan, nuwa inferencean, Danielan word ‘sur’ use tu all three occurrencesan a’dadú’a diyan teachan, agtak theologiansan ayon, kada timan “the daily” “taken away” agtak, supposedly same thing meanan.

Ew bi heman awayî bi peyvên ‘miqdash’ û ‘qodesh’ jî dikin; ku herdu jî di beşa heştan de, di ayetên yanzdeh heta çardeh de, wek “pîrozgeh” hatine wergerandin. Di her yek ji wan çar ayetan

de ku “pîrozgeh” tê de hatiye, ew bi israr didin ku hemû wan pêşnîşanên pîrozgeha Xwedê ne. Dîsa bi encamgirtinê, divê Daniêl di her sê pêşnîşanan de tenê ‘qodesh’ bi kar bîna, û di ayeta yanzdeh de ‘miqdash’ bi kar neanîya. Millerê cihêtiya navbera wan peyvnan nas nekiribû, lê teologên nûjen wê nas dikin, û gava ku ew wisa dikin, ew bi israr dibêjin ku divê tu cihêtiyek neyê pejirandin. Lêbelê Miller, yê ku cihêtiyên navbera wan peyvnan nas nekiribûn, gihişt têgihiştinek dijberî ya ya teologên nûjen.

प्रकृतिमा, दानिएल एक होसयार लेखक थएि, जसले हब्रू भाषा जान्दथ्यो, र जसलाई बाबेलका अरू सबै बुद्धमिन् मानसिह्रूभन्दा दस गुणा बुद्धमिन् ठहर गरिएको थयो। यदकिसैले हब्रू भाषाको उचित प्रयोग, र त्यो वशिष इतिहासमा त्यसलाई कसरी ठीक प्रकारले प्रस्तुत गरिनुपर्थ्यो भन्ने कुरा जान्दथ्यो भने, त्यो दानिएल नै थयो। यददानिएलले भनिन् शब्दहरू प्रयोग गर्थ्यो भने, त्यो यसकारण थयो कि तिनले भनिन् अर्थहरू व्यक्त गर्न अभिप्राय राखेका थएि, जसलाई उनले जानाजानी प्रस्तुत गर्न खोजेका थएि। जब दानिएलले “पवित्रस्थान” अथवा “हटाइदनु” भनेर अनुवाद गरएका शब्दहरूको पृथक् प्रयोगलाई स्वीकार गरिन्छ, तब ती शब्दहरूले “दैनिक” सम्बन्धमा मलिरको बुझाइलाई समर्थन गर्छन्, जसलाई मलिरले ठीक त्यही खण्डमा चनिका थएि जहाँ पावलले सत्यलाई घृणा गर्नेहरू प्रबल भ्रमतरफ सुम्पनि ठहरएका छन् भनेर चनिहति गर्छन्।

Haqiqatni yaman körüp, küchlük adashtursh payda qilidighan yalghangha ishenidighanlar, yene ikki sinipqa ayrilip körsitilgen Efraimning mesleri dep hem beyan qilididu. Bir sinip ögen’gen rehberler bolup, yene bir sinip bolsa ögen’migenlerdur; bular peqet ögen’genler özlirige ögitidighanni angelaydu. Ular yalghan astigha yoshurunidighanlar we ölüm bilen ehd qilidighanlardur. Ular Mättä yigirme beshtiki nadan pak qizlardur, hem Habakkuk ikkide jeni kibir bilen kötürülgenlerdur. Ular Millerning chüshidiki asasi heqiqätlerni ret qilidighanlardur; bu heqiqätler axirda on hesse yorughraq parlaydu — bu zamaniy Israil üçün oninchi hem axirqi sinawni bildüridu — qedimki Israil üçün bolghan oninchi hem axirqi sinawning timsalida.

Tukokomeleza somo hili katika makala inayofuata.

Na Yehova akamwambia Musa, Hawa watu watanichokoza hata lini? Nao wataniniamini hata lini, licha ya ishara zote nilizoonyesha kati yao? Nitawapiga kwa tauni, nami nitawanyang’anya urithi wao, na kwa wewe nitafanya taifa kubwa zaidi na lenye nguvu kuliko wao. Musa akamwambia Yehova, Ndipo Wamisri watasikia habari hiyo, kwa maana uliwapandisha watu hawa kutoka miongoni mwao kwa uweza wako; nao watawambia wenyeji wa nchi hii, kwa kuwa wamesikia ya kwamba wewe, Yehova, umo kati ya watu hawa, ya kwamba wewe, Yehova, waonekana uso kwa uso, na ya kwamba wingu lako lasimama juu yao, na ya kwamba wewe watangulia mbele yao, wakati wa mchana katika nguzo ya wingu, na katika nguzo ya moto wakati wa usiku. Basi, ukitaka kuwaua watu hawa wote kama mtu mmoja, ndipo mataifa yaliyosikia sifa zako yatasema, yakinena, Kwa kuwa Yehova hakuweza kuwaleta watu hawa katika nchi aliyowaapia, kwa hiyo amewaua jangwani.

Na sasa, nakuomba, nguvu za Bwana wangu na ziwe kuu, kama ulivyosema, ukinena, Bwana si mwepesi wa hasira, naye ni mwingi wa rehema, akisamehe uovu na kosa, wala kwa vyovyote hamhesabii mwenye hatia kuwa hana hatia, akiwarudishia watoto uovu wa baba zao hata kizazi cha tatu na cha nne. Naomba, usamehe uovu wa watu hawa, sawasawa na wingi wa rehema zako, kama ulivyowasamehe watu hawa tangu Misri hata sasa. Bwana akasema, Nimewasamehe kulingana na neno lako; lakini hakika, kama niishivyo, dunia yote itajazwa na

utukufu wa Bwana. Kwa sababu watu hao wote walioona utukufu wangu, na miujiza yangu niliyoifanya katika Misri na jangwani, nao wamenijaribu sasa mara hizi kumi, wala hawakuisikiliza sauti yangu, hakika hawataiona nchi niliyowaapia baba zao, wala hakuna yeyote katika hao walionikasirisha atakayeiona; lakini mtumishi wangu Kaleb, kwa sababu alikuwa na roho nyingine ndani yake, naye amenifuata kwa moyo mkamilifu, yeye nitamwingiza katika nchi ile aliyoingia; na wazao wake wataimiliki. Hesabu 14:11–24.